

УДК 821.161.2-14.09 Малкович

ВИДОВІ ОБШИРИ ПОЕЗІЙ ІВАНА МАЛКОВИЧА В КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИКИ ЗЛАМУ СТОЛІТЬ

Сазонова О.В., Дмитренко К.А.

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

У статті статистично підтверджено значне превалювання лірики особистісного виду над іншими – громадянською, пейзажною, філософською – в творах останніх років І. Малковича. Також зроблена спроба продемонструвати внутрішню єдність лірики і тенденцію до її безперервного розвитку. Одночасно спостережено: тісний зв'язок естетичного світогляду і поетичного мислення художника. Зазначено: лірика І. Малковича вписується в контекст препостмодернізму. З'ясовано, що поет зосереджує увагу на осмисленні загальних законів духовного буття, на внутрішніх проблемах індивідуума, для ліричного героя важливе проголошення самоцінності людини.

Ключові слова: препостмодернізм, види та мотиви лірики І. Малковича.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Періоди перетину століть завжди найцікавіші і найскладніші у суспільному та в мистецькому житті. Літературний процес у першу чергу стає виражальним засобом естетичної та світоглядної позиції спільноти. Адже він визначається розмаїттям історико-мистецьких проявів, зміною стилів і напрямів художньої творчості, тематичною та жанровою специфікою творів, багатством можливостей виражально-зображувальних систем художніх засобів тощо. Тому у наш час дискусійним залишається питання щодо класифікації сучасної літератури.

Літературознавці звертаються до теоретичних надбань зарубіжних критиків та філософів (Р. Барта, І. Гассана, Ж. Дерріди, Ж.-Ф. Ліотара, А. Тойнбі). Більшість дослідників вважає, що нині відбувається активне становлення постмодернізму в українській літературі. Ведуться численні дослідження цього явища у вітчизняній культурі, устанавлюються його теоретичні засади, характерні риси та хронологічні межі виникнення. Ґрунтовно, крім того, аналізується творчість авторів з точки зору визначальних рис постмодернізму. Перша спроба класифікації належить В. Єшкілеву, який виокремив у сучасній українській літературі традиційний, постмодерний та неомодерний дискурси. У результаті опрацювання значної кількості теоретичних матеріалів було виявлено, що українська література порубіжжя характеризується новими рисами в аспекті використання художніх можливостей мови задля утвердження естетичних постулатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. О. Ільницький скептично висловився щодо постмодернізму в Україні, оскільки це явище унікальне, виникло на Заході внаслідок певних історичних обставин, специфічних культурних, мистецьких та соціальних чинників, тому його недоречно співвідносити з Україною [7]. Т. Денисова переконливо доводить, що постмодернізм є антиподом модернізму й виокремила дві його риси: 1) постмодерністська свідомість, рушійною силою якої є сумнів. Це зумовлює великий спектр варіантів та образів, можливість черпати з усього раніше напрацьованого; 2) постмодерністська творчість, яка передбачає естетичний плюралізм на всіх

рівнях (сюжетному, композиційному, образному тощо) [6]. Дослідивши явище українського постмодернізму в літературі, Л. Лавринович виокремила його основні риси: втрата віри у вищий сенс людського існування; заперечення пізнаванності світу, релятивізм; розгубленість індивіда перед власною екзистенцією; погляд на повсякденну дійсність як на театр абсурду; орієнтація на ідеологічну незаангажованість; поглиблена рефлексивність; іронічність та самоіронічність; епатажність (з погляду традиційно-обивательського); інтертекстуальність, діалогізм, амбівалентність (як світоглядні позиції); елітарність. Авторка зазначила, що тлом для розгортання більшості прозових постмодерністських творів, є межова ситуація, коли «індивід перебуває на межі власної свідомості, психічної норми, соціуму» [8, с. 42]. Ю. Андрухович вказав на такі ознаки постмодернізму: він перейнятий майже виключно цитуванням, колажує, монтує, паразитує на текстах попередників; абсолютизує гру заради гри; підриває віру в призначення літератури; іронізує з приводу всього на світі, у тому числі й самої іронії, відкидаючи будь-які етичні системи й дидактичні настанови; комбінує параіндивідуальне авторське «я» з решток інших авторських світів; «карнавальною» маскою відмежовується від будь-якої відповідальності; експериментує з мовою, механічно нарощує суму прийомів та засобів, а також їхніх комбінацій; прагне підпорядкувати мистецтво електронним імперіям; заграє з масовою культурою; руйнує ієрархію, підмінює основи, розмиває межі, хаотизує буття [2]. Г. Сиваченко стверджувала, що однією з ключових рис постмодернізму є самопародіювання. «Іронія, пародія та самопародія постають у сучасних творах своєрідними мовними масками, вони створюються письменниками проти однозначних, семантично порожніх формулювань і гасел» [14, с. 61]. М. Павлишин визначив постмодернізм як «сукупність культурних явищ, зокрема творів мистецтва й архітектури, а також і побутових форм та зворів інтелектуальної практики, об'єднаних певними рисами [13, с. 118]. Тобто науковці спільні щодо того, що естетика постмодерністських текстів увиразнюється множинністю взаємин.

Беручи за відправну точку наведені судження, можемо припустити, що на творах більшос-

ті сучасних письменників позначився вплив цієї естетики. Правильність цього припущення, а також ймовірність інших естетичних проявів спробуємо перевірити, взявши для розгляду твори Івана Антоновича Малковича.

Незважаючи на досить тривалий і представницький творчий шлях, на сьогодні, по суті, відсутнє повноцінне комплексне дослідження його лірики. Маємо лише поодинокі розвідки. Так, К. Москалець, котрий також є активним учасником сучасного мистецького та літературного процесів (він заявив про себе як поет, прозаїк, перекладач, літературний критик, музикант) у статтях «Вічно перша книга (творчий шлях Івана Малковича)» [11] та «Поруч із серцем» [12] здійснив перші дослідження творчого доробку Івана Малковича. В одній зі статей метафорично-захоплено зауважив: «Малкович – пристрасний ювелір, майстер, що самозабутньо шліфує, обточує, полірує вже не слова навіть, а поодинокі звуки. Припавши до окуляра мікроскопа, зразу за яким розпочинається Всесвіт мови, анітрохи не менший за розчехнутий у нас над головою, він знову і знову ладнає срібні підкови мініатюрним коням прикметників, по-новому відчитує повідомлення з галактик, викладених світлячками іменників, навчас янголів української, а ті, щоб віддячити, допомагають змінити забарвлення музики сфер і прокласти нові, кращі, 2 мабуть, траєкторії падіння крихітних, завбільшки з атом (проте, не менш золотих за справжні), метеоритів сполучників» [12]. Оксана Горщар до розгляду творів поета підійшла по-літературознавчи виважено. Дослідниця кілька разів зверталася до окреслення специфічних ознак ліричних творів. Так, у дослідженні «Художній світ Івана Малковича-поета» вона спробувала «визначити основні аспекти художнього світу Івана Малковича, одного з найяскравіших представників генерації «вісімдесятників», автора поетичних збірок «Білий камінь» (1984), «Ключ» (1988), «Вірші» (1992), «Із янголом на плечі» (1997), «Вірші на зиму» (2006) та інші» [4]. В іншому критичному аналізі «Художньо-стильові особливості поезії Івана Малковича» Оксана Горщар поставила за мету «проаналізувати основні художньо-стильові риси поезії та їх пов'язаність із світоглядними й культурними орієнтирами у творчості І. Малковича», що їй, вважаємо, вдалося зреалізувати. Дослідниця доречно зауважила, що «його поезія живе і розвивається разом із змінами сучасності. Малкович з усією чуттєвістю поетичної душі здатен розуміти найглибші настрої свого оточення» [5].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не претендуючи на масштабне вивчення ліричного письма, за предмет дослідження взяли збірку Івана Малковича «Подорожник з новими віршами» (2017), а саме «Сад різдвяний», щоб з'ясувати, як його поетика вписується в контекст постмодернізму як цілісного напрямку культури, що вирізняє поета з-поміж інших ліриків.

Формулювання цілей статті. Тож мета пропонованої статті – окреслити спектр лірики за видами пріоритетами автора, зазначивши їх особливості у контексті естетики препостмодернізму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш ніж безпосередньо приступити до аналі-

зу віршів Івана Малковича, вважаємо, доречно навести ті класифікації, якими будемо послуговуватися надалі. Нині загалом виробляють такі види лірики: особиста (інтимна, любовна), громадянська (патріотична), філософська та пейзажна. Зокрема, «Літературознавчий словник-довідник» (за ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка) подає таку класифікацію: інтимна, громадянська, вірш-пейзаж, або пейзажна лірика, філософська [9, с. 310, 169, 129, 698]. Надія Ференц своєю чергою виокремлює майже такі ж види лірики. Щоправда, вчена уточнює перелік, подає підвиди, називає приклади, які, на її думку, є яскравим прикладом такої лірики, зокрема: громадянська (суспільно-політична і патріотична), інтимна, любовна (еротична, родинна), філософська, релігійна, пейзажна, сатирична [15].

Як будь-який мистецький твір, ліричні твори І. Малковича потребують вдумливого прочитання, глибокого осмислення, щоб наблизитися до розкодування поетових задумів. М. Ільницький, К. Москалець, М. Рябчук відзначили залюбленість поета у відображення буття в театралізованому ключі. Н. Анісімова, суголосно із міркуваннями літературознавців, зауважила, що у творах І. Малковича тісно переплетені язичництво, пантеїзм, християнство, чим нагадують поезії Б.-І. Антоніча [1, с. 36]. Вважаємо, що становлення нових цінносних орієнтирів, що, безперечно, відбувається у кожному сецесійному періоді історії літератури, водночас відмова від усталених ідеологічних, культурних, ментальних канонів, змушувало творчу інтелігенцію шукати нові філософсько-естетичні аспекти світовідчуття. Як завжди, митці зверталися до пракоренів – фольклору та національної міфології, змінюючи традиційні образи, мотиви, сюжети. Поезія І. Малковича – яскраве свідчення сецесійного етапу розвитку літератури, тому віднаходимо в його поезіях різноманіття естетики – як модерністської, так і постмодерністської. Тож, доречніше його твори віднести до препостмодерністських.

«Сад різдвяний» І. Малковича містить 68 віршів. Згідно із здійсненою нами статистичною обробкою, особиста лірика займає 65%, громадянська – 25%, пейзажна – 3%, філософська – 4%. Можна зробити висновок, що особиста лірика значно переважає над іншими видами. У філософській ліриці поета присутні такі мотиви: плинність і неповторність життя, пошук своєї долі. Безперечно, тема пошуку сенсу життя, свого призначення у цьому великому і складному світі є досить поширеною серед письменників. Іван Малкович не є винятком. Наприклад, вірш «Я загубив свій ключ...» (написаний 11-16 червня 1985р.) яскраве підтвердження цього твердження. У поезії присутній мотив «загублених ключів щастя». Віднайти ці втрачені ключі означає знайти мету у власному житті. У першій строфі поезії «Я загубив свій ключ...» рима перехресна, а у другій – кільцева.

У поезіях І. Малковича віднаходимо ознаки символістської естетики. Так, «Голочка соснова» для поета – це символ істини. Крім того, як і пізні модерністи, автор відмовляється від розділових знаків: «Люблю тебе впізнавати...» (наявні тільки тире), «Пташина елегія» (відсутні коми і крапки), «Знову марчє трава», «пробач...», «Ве-

чирня (гусяча) буколіка» та інші. Пише Малкович і вірші без рими та ритму: «Люблю тебе впізнавати...», «Вечірня (гусяча) буколіка», «пробач...»: «пробач / що не завжди / чую твій голос / що вже не схоплююся ночами / аби змережати / найсокровенніше [10, с. 22].

У вірші «Голочка соснова» присутня рима (хоча деякі рядки написані верлібром). Автор хоче знайти відповіді на важливі для нього питання: «я загубив свій ключ? я мав його чи ні? / який він? і чому так пахне він мені, / як голочку сосни у пальцях розтираю...» [10, с. 8].

Словник подає таке визначення: «Верлібр (фр. *vers libre* – вільний вірш) – неримований нерівнонаголошений віршорядок (і вірш як жанр), що має версифікаційні джерела у фольклорі (замовляння та інші форми неримованої чи спорадично римованої народної поезії). У художній літературі В. поширюється в добу середньовіччя (літургійна поезія), у творчості німецьких передромантиків, французьких символістів та ін. Особливого значення В. надавав В. Уїтмен, а надто – авангардисти ХХ ст. Це одна з провідних форм сучасної поезії, сприйнята як виокремлена система віршування» [9, с. 109]. Наприклад, «Люблю тебе впізнавати», «Вечірня (гусяча) буколіка», «Пташина елегія» та інші.

Вагоме місце у творчості поета має громадянська лірика. Іван Малкович з невимовною любов'ю описує Україну. Мотиви, якими пронизаний вірш «Люблю тебе впізнавати», – любов до Батьківщини, переживання за її долю. Тепло та лагідно автор звертається до України: «мила моя вітчизно / кумедіє моя зворушлива» [10, с. 10]. Малковича хвилює доля держави: «утікаєш небого від тої / всепоглинаючої матрюшки / що всіх своїм кремльом накриває / утікаєш / ніяк не втечеш» [10, с. 11]. Але поет вірить у подальший розвиток і розквіт України: «але ось я / примружуюсь / і ясно бачу / як ти розбігаєшся по воді / набираєш ротом повітря / – твоє відстовбурчене крильце / готове до польоту / розбігаєшся – / летиш – / співаєш – / клекочеш – / і нас надихаєш – / і будиш нас серцем / і любиш нас крильцем» [10, с. 11-12].

У поезії «Напучування» Малкович навчає дітей цінувати і берегти державу, нашу рідну мову. Потрібно «*захистити своїми долоньками крихтну свічечку букви*» [10, с. 60]. Поет пише, з гіркою сумних передчувань, що настануть такі часи, коли нашу мову не буде пам'ятати найменший соловейко, тому не можна покладатися тільки на пташину. Автор з любов'ю звертається до дітей, у яких вбачає майбутнє України. Саме наступне покоління може вберегти солов'їну мову.

Поета можна вважати справжнім патріотом України, адже він шанує свою рідну державу і прагне навчити цьому молоді покоління. Наприклад, візьмемо до уваги вірш «Понад Дніпро гуде метро», написаний у формі коліскової. Поезія сповнена теплих, лагідних почуттів, любові до Батьківщини. Поет оповідає, що у водах є Січ, де рибки захищають річку – рідний край, це їхня Україна. Автор вірить, що коли дитина підросте, то зможе захистити свою державу: «Ну що ж: я бачу, ти – козак, / ти – серденько хоробре. / Ти підростеш, твій коник – теж, / і все в нас буде

добре» [10, с. 63]. Такі мотиви присутні у громадянській ліриці: любов до Батьківщини, хвилювання за її долю, переживання за долю людей, поради дітям. Мотиви, використані в особистій ліриці: теплі спогади дитинства, любов до сина, біль за інших людей, доля поета, заклик любити свою матір та ін. З особливим теплом поет згадує своє дитинство у вірші «Хованка»: «згадав дитинство – як ми гралась / у хованки, і як лякались...» [10, с. 16]. Потрібно цінувати кожну мить дитинства, воно пройде швидко як той звук павутинки із повісті Віктора Визначенця. Цю поезію автор присвятив сестрі. Використання пестливих слів, порівнянь наповнює поезію любов'ю, виявляє прихильність поета до найкращої пори життя: «маленька жабка», «травичка», «лапка», «жабки», «і я тебе, мов котик кицю». Відчутний сум за тими часами, коли вони, діти, «лякались криничних жабок» [10, с. 16]. Поет закликає також цінувати матір. Вона справжня героїня, яка заслуговує особливої любові та поваги. У «Сонеті з торбинкою квасолі» автор пише: «люби її, не забувай, ласкаво говори до мами, / вона вслухається в твій крок – аж серце в землю б'є, слабе, / – тож доки над травою ви, як ще трава не понад вами / – сідай цих коників – і мчи, бо мама змерзлыми ночами / не спить, до яблуні іде – на ній ночує, щоб тебе / на хвильку швидше вздріть, ніж той, хто коней міряє цебрами...» [10, с. 89].

Особисті переживання вкладені в поезію «Знову марчіє трава»: «знову марчіє трава / всюди присутність утрати: / час нерозталим словам / з листям – назад прилітати» [10, с. 20]. Автор описав плінність життя, водночас барокове колообертання свідчить про його віру у невмирущість душі. Задається риторичним запитанням «де ж ми і звідси підемо?».

У поезії «Традиційний портрет поета» описано митця, який «усівся під опудалом», але «надлетіли три горобці» і «перервали крильцями думку». Автор замислюється, чому ж опудало не прогнало нахаб. Виявляється, що «добродію не має в що взутися / А земля вже зимна...». І як належить поетові, він ладен останнє віддати людям і навіть «добродію / що з мискою на голові» [10, с. 70-71].

Вірш «Синові» наповнений ласки до дитини. Автор хоче вберегти сина, поет бажає йому тільки найкращого: «У подушку твою хочу неба набрати, / щоб янголи снились тобі...» [10, с. 56]. Оповідач завжди готовий прийти на допомогу дитині: «Поклич, коли світ це, скупий на ласки, / тебе доведе до плачі... / Як вірний той кінь із далекої казки / на поміч тобі прилечу» [10, с. 56].

У «Вечірній (гусячій) буколіці» І. Малкович описує красу вечірнього та ранкового села. Ця поезія належить до пейзажної лірики. Для неповторності зображення пейзажу поет використовує різні художні засоби. Наприклад, інверсії, метафори: «докопуге вечір криницю», «снуються тумани», «підіймається сонце»; порівняння: «їхня кризь вечір вервечка мов білий тунель»; повтори: «глибше і глибше», «тихо-тихо» [10, с. 24-25].

Іван Малкович уміє вправно поєднувати слова, з перших рядків відразу зачаровує читачів, виникає бажання ще раз перечитати вірш, щоб поринути в дивовижний світ поетової творчості. Автора цікавить проблема внутрішньої гармонії особистос-

ті, і конфлікт цей розгорнуто в колізії усвідомлення нею власної вартості та смислу буття.

Висновки з даного дослідження і перспективи. Отже, у сучасному українському літературознавстві залишаються дискусійними питання щодо хронології постмодернізму та класифікації літератури. Наразі заявлено три основні принципи класифікації: генераційний, територіальний та принцип естетичної, стильової орієнтації. Погоджуємося з твердженням, що змінюється уявлення про роль головного героя в літературному творі. За стильовим спрямуванням їх можна віднести до препостмодерністів: спираючись на сформовані засади модернізму (увага до внутрішніх проблем особистості, проголошення самоцінності людини та мистецтва, прагнення до роз'єднання часу й простору, осмислення загальних тенден-

цій духовного буття), вони тяжіють до естетики необароко, що формується у постмодерному тлі. Термін необароко використовується у рамках постмодернізму для позначення стану культурно-філософського середовища кінця XX століття, коли водночас із поширенням масової літератури, її уніфікації, увиразнюється ідеостиль митців.

Вірші Малковича схожі за манерою написання до поетів-модерністів 20-40-х років (П. Тичина, Є. Плужник). Творчість поета має риси сецесійності. Гідне поцінування ліричного доробку письменника, чия творчість розвивається на межі століть, у період відходу від модерністичних та формування постмодерністичних рис поезії загалом, сприятиме заповненню тієї лакуни, що існує в українському літературознавстві, зокрема у виявленні ознак препостмодернізму.

Список літератури:

1. Анісімова Н. П. Театралізована модель світу у поезії Івана Малковича з фольклорно-міфологічними мотивами / Н. П. Анісімова // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: Лінгвістика і літературознавство: міжвуз. зб. наук. ст. – Бердянськ: БДПУ, 2010. – Вип. XXIII. – Ч. II. – С. 36-47.
2. Андрухович Ю. Час і місце, або Моя остання територія [Електронний ресурс] / Ю. Андрухович. – Режим доступу: <http://www.ukrcenter.com/Література/Юрій-Андрухович/20262-/Час-і-місце-або-Моя-остання-територія>.
3. Борисюк І. В. Міфологема космічної ієрогамії в поезії вісімдесятників [Електронний ресурс] / І. В. Борисюк. – Режим доступу: ok-spacer.blogspot.com/2007/12/blog-post_27.html.
4. Горщар Оксана. Художній світ Івана Малковича-поета [Електронний ресурс] / Оксана Горщар. – Режим доступу: naub.ua.edu.ua/author/oksanagorshar.
5. Горщар Оксана. Художньо-стильові особливості поезії Івана Малковича [Електронний ресурс] / Оксана Горщар. – Режим доступу: naub.ua.edu.ua > Факультети > Гуманітарний.
6. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири / Т. Денисова // Слово і час. – 1995. – № 2. – С. 18-27.
7. Ільницький О. Трансплантація постмодернізму: сумніви одного читача / О. Ільницький // Сучасність. – 1995. – № 10. – С. 111-115.
8. Лавринович Л. Сучасний український постмодернізм – напрям? стиль? метод? / Л. Лавринович // Слово і час. – 2001. – № 1. – С. 39-46.
9. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 752 с. (Nota bene).
10. Малкович І. Подорожник з новими віршами [Текст]: поезії / І. Малкович. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2016. – 288 с.
11. Москалець К. Вічно перша книга (творчий шлях Івана Малковича) [Електронний ресурс] / К. Москалець. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/04/22/vichno-persha-knyha-tvorchuj-shljah-ivanamalkovycha/>.
12. Москалець К. Поруч із серцем [Електронний ресурс] / К. Москалець. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2010/11/21/poruch-iz-sercem>.
13. Павлишин М. Українська культура з погляду постмодернізму / М. Павлишин // Сучасність. – 1992. – № 5. – С. 117-125.
14. Сиваченко Г. Зрушення кордонів: постсоцреалізм чи постмодернізм? / Г. Сиваченко // Слово і час. – 1991. – № 12. – С. 55-62.
15. Ференц Н. С. Основи літературознавства [Електронний ресурс] / Надія Станіславівна Ференц. – Режим доступу: westudents.com.ua/knigi/256-osnoviliteraturoznavstva-ferents-ns.html.

Сазонова О.В., Дмитренко К.А.

Национальный университет «Черниговский коллегіум»
имени Т.Г. Шевченко

ВИДОВЫЕ ШИРОТЫ ПОЭЗИЙ ИВАНА МАЛКОВИЧА В КОНТЕКСТЕ ЭСТЕТИКИ РУБЕЖА ВЕКОВ

Аннотация

В статье статистически подтверждено значительное превалирование лирики личностного вида над другими – гражданской, пейзажной, философской – в произведениях последних лет И. Малковича. Также сделана попытка продемонстрировать внутреннее единство и тенденцию к непрерывному развитию и одновременно тесную связь эстетического мировоззрения и поэтического мышления художника, чья лирика вписывается в контекст препостмодернизма. Выяснено, что поэт сосредоточивает внимание на осмыслении общих законов духовного бытия, на внутренних проблемах индивидуума, для лирического героя важно провозглашение самоценности человека.

Ключевые слова: препостмодернизм, виды и мотивы лирики И. Малковича

Sazonova O.V., Dmirenko K.A.

National University «Chernihiv Colegium»
of the name of T.H. Shevchenko

BREADTHS OF KINDS OF THE POETRIES OF IVAN MALKOVICH IN THE CONTEXT OF THE AESTHETICS OF BORDER OF CENTURIES

Summary

The article statistically confirms the significant prevalence of lyricism of a personal kind over others – civil, landscape, philosophical – in the works of recent years I. Malkovich. An attempt is also made to demonstrate the internal unity of lyric poetry and the tendency towards its continuous development. At the same time discovered: the close connection of aesthetic world view and poetic thinking of the poet. It is marked: the lyric poetry of I. Malkovich is written into the context of pre-postmodernism. It is found out that the poet focuses attention on the comprehension of the general laws of spiritual existence, on the inner problems of the individual, for the lyrical hero important declaration of worthiness of the person.

Keywords: pre-postmodernism, types and motives of I. Malkovich's lyrics.